

TORAH OHR • PARSHAS BEREISHIS • MAAMAR 5

ולהבין בתוס' ביאור ענין וייצר ה' אלקים את...

Zur weiteren Erläuterung der Angelegenheit:
„Und Havayah Elokim formte ...“

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

DIE CHASSIDISCHE PARSHA

likuteitorah.com/de/torah-ohr/bereshis/5/

1 ולהבין בתוס' [בתוספת] ביאור ענין וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ואח"כ ויפח באפיו נ"ח

Um die Sache mit einer zusätzlichen Erklärung zu verstehen: „Und Havayah Elokim formte den Menschen aus Staub von der Erde“ und danach: „Er hauchte in seine Nasenlöcher den Lebensatem“:

שהגוף שלו בתחלתו הי' [היה] בלא נפש עדיין והי' [והיה] דומם מעפר גשמי ואח"כ נתלבשה בו נפש חיה המדברת כו' משא"כ בשאר כל הנברא' [הנבראים] צומח וחי שגופם ונפשם יצאו כא' [כאחד] מן הארץ כו'.

dass sein Körper anfangs noch ohne Seele war und aus materiellem Staub leblos war und sich danach die lebendige, sprechende Seele in ihn kleidete usw.; im Unterschied zu allen übrigen Geschöpfen, den pflanzlichen und tierischen, deren Körper und Seelen zugleich aus der Erde hervorgingen usw.

הענין יובן בהקדם דכמו שיש בגשמיות ד' בחי' דצח"מ [דומם צומח חי מדבר]. ככה גם ברוחניו' [ברוחניות] נמצאים ד' בחי' אלו.

Die Sache wird verständlich, wenn wir zunächst feststellen, dass es in der Körperlichkeit ebenso wie in der Geistigkeit vier Stufen gibt: die unbelebte, pflanzliche, tierische und sprechende Stufe.

2 ועד"מ בנפש האותיות הן בחי' דומם שאין בהם גידול כו' והמדות הן בחי' צומח שהרי התפעלות קטנה בתחלתה מתלהבת אח"כ עד שתהי' [שתהיה] שלהבת עזה כו'

Als Gleichnis: In der Seele gehören die Buchstaben zur Ebene des Unbelebten, das kein Wachstum aufweist usw.; die Gefühlsattribute (Middos) hingegen zur Ebene des Pflanzlichen. Denn eine zunächst geringe Gefühlsregung entfacht sich später, bis sie zu einer gewaltigen Flamme wird usw.

וצמיחותם הוא מן השכל כמו שהצומח גשמי הי' [היה] בתחלה צפון וטמון בארץ ואח"כ יוצא וצומח לחוץ כן המדות הם כלולים ונעלמים תחלה בשכל המולידם ואח"כ יוצאים בגילוי.

Ihr Wachstum geht vom Intellekt aus: So wie die körperliche Pflanze zunächst in der Erde verbor-gen und vergraben war und danach hervortritt und nach außen wächst, so sind auch die Gefühlsattribute zunächst in dem Intellekt enthalten und verborgen, der sie hervorbringt, und treten danach offen zutage.

3 ובנמשל למעלה המלי' נקי דומם וז"א דאצי' שהוא המדות נקי צומח

Und im Entsprechenden oben: Die Königsherrschaft (Malchus) wird „unbelebt“ genannt, und die Konfiguration der emotionalen Attribute (Zeir Anpin) in der Welt der Emanation (Atzilus), also die Gefühlsattribute, wird „pflanzlich“ genannt,

והיינו שצומח מן אימא עלאה שהוא בחי' השכל העליון שנקי בשם חי כמ"ש בחוה כי היא הית' [היתה] אם כל חי וגם החכ' [החכמה] נקי' חיה כדכתיב והחכמה תחי' כו'.

Das heißt, dass es aus der übergeordneten Imma wächst, der Ebene des übergeordneten Intellekts, der „lebendig“ (chai) genannt wird, wie über Chavah geschrieben steht: „Denn sie war die Mutter alles Lebendigen (chai)“; auch die Weisheit (Chochmah) wird „lebendig“ genannt, wie geschrieben steht: „Und Weisheit gibt Leben ...“ usw.

4 ונמצא שהצומח עם החי הם סמוכים זל"ז [זה לזה] בלי דילוג והפסק מדריגה אחרת אמצעית ביניהן והם מתאחדים ומתדבקים זב"ז [זה בזה] מצד עצמותן ומהותן

Es zeigt sich also, dass das Vegetative und das Animalische unmittelbar nebeneinanderstehen, ohne dass ein Sprung oder die Unterbrechung durch eine weitere, dazwischenliegende Ebene sie trennt; und dass sie aufgrund ihres eigenen Wesens und ihrer Natur miteinander eins werden und sich aneinander anschließen.

שהרי מתחלה הי' [היה] הצומח כלול בחי ממש שהוא ענין העלם המדות בבחי' עבור בהשכל כולד הצפון בבטן האם דרך אמו הוא ממש

Denn zunächst war das Vegetative im Animalischen selbst enthalten – dies ist die Verborgtheit der Gefühlsattribute (Middos) im Zustand der Schwangerschaft innerhalb des Verstandes, wie ein im Mutterleib verborgener Fötus, der buchstäblich „der Schenkel seiner Mutter“ ist;

וגם אח"כ ביציאתן לחוץ עדיין צריכין לאמן הם בימי יניקה שהשכל מחי' ומגדל את המדות והוא קיומן ממש.

und auch nachdem sie herausgetreten sind, benötigen sie während der Tage des Säugens weiterhin ihre Mutter: Der Verstand belebt und entwickelt die Gefühlsattribute und ist ihre eigentliche Lebensgrundlage.

5 ולכן גם בגשמיו' [בגשמיות] במאמר תוצא הארץ נפש חיה יצא גוף הבהמות ונפשותן שהם בחי' צומח וחי כאחד מן הארץ על היותן סמוכים ומתאחדים זע"ז [זה עם זה / זה על זה] גם בשרשן כנ"ל.

Daher gingen auch in der materiellen Welt bei dem Ausspruch „Die Erde bringe lebendige Geschöpfe hervor“ die Körper der Tiere und ihre Seelen, die den Ebenen des Pflanzlichen und des Tierischen entsprechen, gemeinsam aus der Erde hervor, da sie auch in ihrer Wurzel einander nahe und miteinander verbunden sind, wie oben gesagt.

משא"כ הדומם רחוק מן החי ביותר שהרי בחי' צומח מפסיק ביניהן. ועד"מ האותיות אין להם שייכות כלל להשכל שאינן כמו המדות שהם בערך וסוג קרוב עם השכל.

Das Unbelebte hingegen ist sehr weit vom Tierischen entfernt, denn das Pflanzliche liegt zwischen beiden. Als Gleichnis dafür: Die Buchstaben haben überhaupt keinen Bezug zum Verstand, denn sie sind nicht wie die Gefühlsattribute (Middos), die hinsichtlich Art und Kategorie dem Verstand nahestehen.

וראוי הוא שיהי' [שיהיה] התהוות ההתפעלות מן השכל כמ"ש לפי שכלו יהולל איש. וע"כ הם סמוכים זל"ז [זה לזה] כנ"ל.

Und es ist angemessen, dass die Gefühlsregung aus dem Verstand hervorgeht, wie es heißt: „Ein Mann wird nach seinem Verstand gelobt.“ Deshalb stehen sie einander nahe, wie oben gesagt.

אבל האותיות הן הנה ממהות וסוג אחר כי הם גשמיים ממש ואין להם שייכות כלל למהות השכל (ועמש"ל [ועיי' מה שכתוב לעיל] בד"ה בכ"ה בכסליו גבי נרות וקטורת)

Die Buchstaben aber gehören einem anderen Wesen und einer anderen Kategorie an, denn sie sind tatsächlich körperlich und haben überhaupt keinen Bezug zum Wesen des Verstandes (siehe auch oben im Diskurs, der mit „Am fünfundzwanzigsten Kislev“ beginnt, hinsichtlich der Lampen und des Weihrauchs).

ולכן גוף האדם שהי' [שהיה] דומם וגולם נתהווה כמו שהוא בלא נפש החיונית כי לא יכלה נפש החיה כלל להתחבר עמו.

Daher entstand der menschliche Körper, der unbelebt und eine gestaltlose Masse gewesen war, so, wie er war, ohne die belebende Seele, denn die tierische Seele konnte sich überhaupt nicht mit ihm verbinden.

אמנם אח"כ נתלבשה בו נפש האדם עם היותה בחי' מדבר שהוא למעלה בערך גם מן החי.

Später jedoch wurde die Seele des Menschen in ihn gekleidet, obwohl sie der Ebene des Sprechenden angehört, die sogar über dem Tierischen steht.

אבל הענין כי היא הנותנת שבבחי' שלמטה מטה ביותר א"א שירד וישפיל א"ע [את עצמו] שם רק מי שהוא גבוה בערך ביותר

Der Sachverhalt ist jedoch folgender: Gerade daraus ergibt sich, dass in die allerunterste Ebene nur jemand hinabsteigen und sich dort erniedrigen kann, der seiner Rangstufe nach äußerst hoch steht.

ולכן בגוף שמבחי' דומם היותר נמוך במדרגה נתלבשה נפש המדברת הגבוה מכולן משא"כ בצומח שלא נתלבשה בו רק נפש החיה.

Daher wurde in den Körper der unbelebten Ebene, der niedrigsten Rangstufe, die sprechende Seele gekleidet, die höchste von allen; in das Pflanzliche hingegen wurde nur die tierische Seele gekleidet.

רק שאותה הנפש יצאה כאחד עם הגוף אבל בדומם אינו כן שלא יצאה הנפש המדברת עמו כא' [כאחד] רק שאח"כ נתלבשה בו כו'.

Nur kam jene Seele zugleich mit dem Körper hervor; beim Unbelebten ist es jedoch nicht so, denn die sprechende Seele kam nicht zugleich mit ihm hervor, sondern kleidete sich erst danach in ihn usw.

6 וביאור כל זה הנה יובן ע"פ ענין ההפרש שבין מלאכים לנשמות. כי הנה המלאכים נק' בשם חיות ובהמות כמ"ש פני אר"י [אריה] אל הימין ופני שור מהשמאל כו'.

Die Erklärung all dessen wird durch den Unterschied zwischen Engeln und Seelen verständlich. Denn Engel werden mit Tierbezeichnungen wie Chayos [Lebewesen] und Behemos [Tiere] bezeichnet, wie geschrieben steht: „Das Angesicht eines Löwen auf der rechten Seite und das Angesicht eines Ochsen auf der linken ...“ usw.

והם מורכבים ג"כ מגוף ונפש ונק' חומר וצורה כמו בנ"א [בני אדם]. רק שההפרש ביניהם לבנ"א [לבני אדם] הוא שגופם רוחני יותר.

Auch sie sind aus einem Körper und einer Seele zusammengesetzt, die Materie und Form genannt werden, wie bei Menschen; der Unterschied zwischen ihnen und den Menschen besteht lediglich darin, dass ihr Körper geistiger ist.

7 וכמ"ש הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] ע"פ עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוחט שמרוחניות שני היסודות אלו אש ורוח נעשה גופות המלאכים יש מהן שגויתם מבחי' רוח והוא כמו מחנה מיכאל ויש שמבחי' אש וכמו מחנה גבריאל כו'.

Wie der Ramban zum Vers schreibt: „Er macht Seine Engel zu Winden, Seine Diener zu loderndem Feuer“: Die Körper der Engel bestehen aus der Spiritualität dieser beiden Elemente, Feuer und Luft; manche haben Körper auf der Ebene der Luft, wie das Lager Michaels, andere auf der Ebene des Feuers, wie das Lager Gavriels usw.

משא"כ גופות בני"א [בני אדם] הם מגשמיות ד' יסודות ארמ"ע [אש רוח מים עפר].

Die Körper der Menschen hingegen bestehen aus der materiellen Beschaffenheit der vier Elemente: Feuer, Luft, Wasser und Erde.

אמנם הסבה לזה למה נתנו להם גופות רוחניות מלישראל. כי הנה תכלית הירידה בהשתלשלות העולמות הוא רק כמ"ש ולכבודי בראתיו כו' דהיינו להיות ביטול היש

Der Grund dafür aber, weshalb ihnen Körper gegeben wurden, die spiritueller sind als die Israels, liegt darin, dass der Zweck des Abstiegs in der stufenweisen Herabfolge der Welten (Hishtalshelus) lediglich darin besteht, wie geschrieben steht: „Und zu Meiner Herrlichkeit habe Ich ihn erschaffen ...“ – nämlich in der Selbstaufhebung (Bittul) des „Etwas“.

וזוהו עיקר ענין עולם התקון יחוד והתכללות אורות וכלים שהן דרך כלל בחי' אין ויש

Und dies ist der wesentliche Inhalt der Welt des Tikkun (der Berichtigung): die Vereinigung und Einbeziehung von Lichtern und Gefäßen (Oros v'Keilim), die allgemein den Ebenen des „Nichts“ und des „Etwas“ entsprechen.

כי האורות הן בחי' הארו' והמשכות א"ס ב"ה והן בבחי' ביטול והכלים הם בחי' יש חו"ב [חכמה ובינה] חו"ג [חסד וגבורה].

Denn die Lichter sind die Ebene der Erleuchtungen und Herabströmungen des Unendlichen (Ein Sof), gelobt sei Er, und sie befinden sich im Zustand des Bittul; die Gefäße hingegen sind die Ebene des „Etwas“: die Weisheit (Chochmah), das Verständnis (Binah), die Güte (Chesed) und die Selbstbegrenzung (Gevurah).

8 והנה בעולם התהו לא יכלו הכלים להכיל את האורות דהיינו שלא הי' [היה] היש נכלל ובטל אל האין

Nun konnten in der Welt des Tohu [Chaos] die Gefäße die Lichter nicht fassen; das heißt, das „Etwas“ wurde nicht in das „Nichts“ einbezogen und vollzog ihm gegenüber keine Selbstaufhebung (Bittul).

ועיקר ענין התקון הוא להיות התכללות האורות עם הכלים וכן להיות התכללות חו"ג [חסד וגבורה] שמאלא וימינא כו' שהוא בחי' ביטול היש לאין.

Der wesentliche Punkt des Tikkun [der Berichtigung] besteht darin, dass die Lichter und Gefäße (Oros v'Keilim) ineinander einbezogen werden und ebenso die Güte (Chesed) und die Selbstbegrenzung (Gevurah), die linke und die rechte Seite usw.; dies ist der Bittul des „Etwas“ gegenüber dem „Nichts“.

9 וגם המלאכים יש להם עבודה זו לבטל היש והגוף שלהם ע"י נשמתם שהיא מבחי' אין ונלקחה מחיצוניות הכלים.

Auch die Engel haben diesen Dienst: ihr Yesh (das als eigenständig empfundene Dasein) – ihren Körper – durch ihre Seele zur Selbstaufhebung (Bittul) zu bringen; ihre Seele gehört zur Ebene des „Nichts“ und wurde der äußeren Dimension (Chitzoniyus) der Gefäße entnommen.

וכן גם ישראל צריכין לבטל היש שהוא הגוף הגשמי שלהם ע"י נפשם האלקית שהיא בעצמה אי"צ [אין צריך / אינו צריך] תקון לפי שהיא בבחי' אין כו' ונלקח' מפנימי' [מפנימיות / מפנימית] הכלי' [הכלים] הגבה למעל' [למעלה / למעלה] ממקור מחצב נפשות המלאכים.

Und ebenso muss Israel sein Yesh, seinen physischen Körper, durch die eigene G-ttliche Seele (Nefesh Elohis) in Bittul bringen, die an sich keiner Korrektur bedarf, da sie zur Ebene des „Nichts“ gehört usw. und der inneren Dimension (Pnimiyyus) der Gefäße entnommen wurde, weit oberhalb des Ursprungs, aus dem die Seelen der Engel hervorgegangen sind.

10 ולכך יכולה להפוך ולכבש גם גוף גשמי משא"כ המלאכי' [המלאכים] אילו היה להם גוף גשמי לא היו יכולים להפכו כלל ולהיות בביטול היש אלא היו נופלים ממדרגתם לגמרי.

Daher kann sie sogar einen physischen Körper verwandeln und bezwingen; die Engel hingegen könnten, hätten sie einen physischen Körper, ihn überhaupt nicht verwandeln und zur Selbstaufhebung (Bittul) des „Etwas“ führen; vielmehr würden sie gänzlich von ihrer Stufe herabfallen.

רק נשמות האדם דוקא מצד מעלת נשמתם עלו במחשבי' [במחשבה / במחשבת] כו' יכולים להפוך גם גוף גשמי.

Nur die Seelen des Menschen können gerade aufgrund der Erhabenheit ihrer Seele – sie „stiegen in [G-ttes] Gedanken auf“ usw. – sogar einen physischen Körper verwandeln.

11 וכמשל מדורת אש גדולה שמאירה למרחוק יותר מקטנה כו'. ונמצא מובן עכ"פ [על כל פנים] שגוף ונפש של המלאכים הן קרובים בערך זל"ז [זה לזה] ונתהוו כאחד ממש ממקורם היא בחי' מלי' דאצי' שהיא אם כל חי דבי"ע

Es ist wie bei einem großen Feuer, das weiter leuchtet als ein kleines, usw. Jedenfalls wird verständlich, dass Körper und Seele der Engel einander dem Rang nach nahestehen und wahrhaftig als eines aus ihrer Quelle hervorgegangen sind, nämlich aus der Ebene der Königsherrschaft (Malchus) der Welt der Emanation (Atzilus), die die „Mutter allen Lebens (chai)“ in [den Welten] der Schöpfung (Beriah), der Formung (Yetzirah) und des Handelns (Asiyah) ist.

שע"ז נאמר תוצא הארץ נפש חיה פ"י ארץ העליונה שהיא המלי' תוצא נפש כל חיה הם המלאכים שנקי' חיות ויצאו ביחד גופם עם נשמתם

Von diesem heißt es: „Die Erde bringe Lebewesen hervor (nefesh chayah)“: Das heißt, die obere Erde, Malchus, soll die Seele jedes Chayah hervorbringen – das sind die Engel, die Chayos („Lebewesen“) genannt werden – und ihre Körper kamen zusammen mit ihren Seelen hervor,

כי הגוף שהוא בחי' צומח הוא אצל וסמוך לבחי' החי כנ"ל שהצומח הי' [היה] כלול בחי' בבחי' עבור כו': denn der Körper, der der pflanzlichen Stufe angehört, befindet sich neben und nahe bei der tierischen Stufe, wie oben gesagt: Das Pflanzliche war im Tierischen in einem Zustand der Schwangerschaft enthalten, usw.

12 וכמו"כ [וכמו כן] יובן גם למעלה יותר בחיון עלאין שהם האבות שהן הן המרכבה והיינו בבחי' אצי' והיו כלולים מתחלה ג"כ בבטן אימא עלאה בחי' עבור ואח"כ יצאו לגילוי.

Und ebenso wird es auch auf einer noch höheren Ebene verständlich, hinsichtlich der erhabenen Chayos [Lebewesen], welche die Erzväter sind – „sie sind der Wagen“ –, das heißt auf der Ebene der Welt der Emanation (Atzilus): Auch sie waren zunächst im Schoß der erhabenen Imma [Mutter], in einem Zustand der Schwangerschaft, eingeschlossen und traten danach in die Offenbarung.

ואז הם בבחי' יניקה כו' והיינו ענין צומח וחי הסמוכים זה לזה שנמשכים זמ"ז [זה מזה] בדרך השתלשלות עו"ע [עילה ועלול] כו'.

Und dann befinden sie sich im Zustand des Säugens usw. Dies ist die Angelegenheit des Pflanzlichen und des Tierischen, die einander benachbart sind und voneinander durch die stufenweise Herabfolge von Ursache zu Wirkung usw. hervorgehen.

משא"כ בחי' הדומם שהיא בחי' המלי' היא מובדלת בערך מהם ואינה נמשכת בבחי' השתלשלות עו"ע [עילה ועלול] כדרך המשכת המדות מהשכל.

Anders verhält es sich jedoch mit der Ebene des Unbelebten, die die Ebene der Königsherrschaft (Malchus) ist: Sie ist ihnen dem Rang nach nicht vergleichbar und wird nicht durch eine stufenweise Herabfolge von Ursache zu Wirkung hervorgebracht, wie die Gefühlsattribute aus dem Intellekt hervorgehen.

כי מן החכמה ולמטה הוא בחי' השתלשלות עו"ע [עילה ועלול] חכ' [חכמה] ואח"כ בינה ואח"כ דעת עד שאח"כ נמשכים המדות כו'

Denn von der Weisheit (Chochmah) abwärts besteht eine stufenweise Herabfolge von Ursache zu Wirkung: Chochmah, danach Binah und danach das Wissen (Daas), bis schließlich die Gefühlsattribute hervorgebracht werden usw.,

עד בחי' המלי' ולא עד בכלל כי התהוות המלי' שהיא בחי' אותיות דבר ה' אינן מסוג וערך הבחינה שלמעלה ממנה עד שיתכן לומר שתהא נמשכת בדרך עו"ע [עילה ועלול]

bis zur Ebene von Malchus, jedoch nicht einschließlich. Denn was das Entstehen von Malchus betrifft, der Ebene der Buchstaben des Wortes G-ttes – sie sind nicht von derselben Art und Rangstufe wie die über ihnen liegende Ebene, sodass man sagen könnte, sie würden durch Ursache und Wirkung hervorgebracht.

וכמשל האותיות הגשמיים שאינן מערך המדות והשכל כו' אלא שהתהוותן הוא מלמעלה יותר והיינו מעצמיות הנפש שקבועים בה כ"ב אותיות אלו.

So ist es wie im Gleichnis der physischen Buchstaben, die nicht dem Rang der Gefühlsattribute und des Intellekts usw. angehören; vielmehr entsteht ihr Dasein aus einer noch höheren Ebene, nämlich aus dem eigentlichen Wesen der Seele, in der diese zweiundzwanzig Buchstaben fest angelegt sind.

כי הגם דאחה"ע מהגרון כו' היינו שהם באים ומתלכשים במוצאות אלו אבל שרשם בנפש כידוע ומבואר באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ ויעש דוד שם.

Denn obwohl die Buchstaben Alef, Ches, Hei und Ayin aus dem Rachen stammen usw., bedeutet dies, dass sie durch diese Artikulationsstellen hervortreten und sich in ihnen kleiden; ihre Wurzel aber liegt in der Seele, wie bekannt und in Iggeres HaKodesh zum Vers „Und David machte einen Namen“ erklärt wird.

13 ולכן אותיות שוים יכולים להורות על ב' שכליים הפכים רק בשינוי הצרופים בהקדמת ואיחור אות זה מזה

Darum können dieselben Buchstaben zwei entgegengesetzte Begriffe ausdrücken, allein durch eine Veränderung ihrer Kombinationen, indem man einen Buchstaben vor oder nach den anderen setzt,

אע"פ [אף על פי] שהן הן אותן האותיות ממש ויהיה שינוי גדול בההשכלה מהפוך להפוך כמו מאש למים שזהו חסד וזהו גבורה כו'.

obwohl es tatsächlich genau dieselben Buchstaben sind und sich der Begriff stark verändert, vom einen Extrem in sein Gegenteil, wie von Feuer zu Wasser – das eine ist die Güte (Chesed), das andere die Selbstbegrenzung (Gevurah) usw.

14 והטעם מפני שבאמת גוף ועצם האותיות אין להם שייכות למהות השכל כלל עד שיתכן לומר שאותיות אלו שייכים לשכל זה דוקא ולשכל שכנגדו יצטרכו אותיות אחרים

Der Grund ist, dass Körper und Wesen der Buchstaben in Wahrheit überhaupt keinen Bezug zum Wesen des Intellekts haben, sodass man sagen könnte, diese Buchstaben gehörten gerade zu diesem Gedanken und für den entgegengesetzten Gedanken andere Buchstaben erforderlich wären,

כדרך שהוא במדות שיש שכל נוטה כלפי חסד ואינו נוטה כלפי גבורה ויש שכל נוטה כלפי גבורה כו' לפי שהן נמשכים בבחי' השתלשלות עו"ע [עילה ועלול] כו'.

wie es bei den Gefühlsattributen (Middos) der Fall ist: Es gibt einen Gedanken, der zur Güte (Chesed) neigt und nicht zur Selbstbegrenzung (Gevurah), und es gibt einen Gedanken, der sich zu Gevurah neigt usw., denn die Gefühlsattribute gehen auf dem Weg einer Kette von Ursache und Wirkung hervor usw.

15 וכמו"כ [וכמו כן] למעלה התהוות האותיות אינו בהשתלשלות עו"ע [עילה ועלול]. וכמו שהמדות נמשכים מבינה כי אינם מערך זה כו'.

So ist es auch oben: Das Entstehen der Buchstaben geschieht nicht durch eine Kette von Ursache und Wirkung, wie die Gefühlsattribute (Middos) aus dem Verständnis (Binah) hervorgehen, denn die Buchstaben gehören nicht zu derselben Rangstufe usw.

אבל מ"מ לזאת הנה יש בהם מעלה יתירה שהתהוות' הוא ממקו' יותר עליון שמשם דוקא הוא שיכול להיות השפלה זו להיות התהוות מדת המלי'.

Dennoch haben sie gerade deshalb einen zusätzlichen Vorzug: Ihr Entstehen geht aus einem höheren Ort hervor, denn nur von dort kann es zu einer solchen Herablassung kommen – zum Entstehen des Attributs Malchus.

16 והוא מ"ש בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה שבחי' ארץ נמשכת מהחכמה דוקא שהיא למעלה משכל המושג הנקי תבונה שבו כונן שמים שהם המדות.

Und dies ist es, was geschrieben steht: „Mit der Weisheit (Chochmah) gründete Er die Erde; mit Tevunah [verständigem Erfassen] festigte Er die Himmel“: Die Ebene „Erde“ wird gerade von Chochmah herabgezogen, die über dem verstandesmäßig erfassbaren Intellekt liegt, der Tevunah genannt wird; mit diesem Verständnis (Binah) festigte Er die Himmel, die die Gefühlsattribute (Middos) sind.

אע"פ [אף על פי] דגם המדות נמשכים מחכ' [מחכמה] היינו ששם הוא מקורם אבל עיקר התהוותם להיות בהתחלקות כמו שהן עתה הוא מן התבונה.

Auch wenn die Gefühlsattribute aus Chochmah herabgezogen werden, bedeutet dies, dass dort ihre Quelle liegt; ihr eigentliches Entstehen als voneinander unterschiedene Attribute, wie sie jetzt sind, geht jedoch von Tevunah aus.

כי החכמה נקי' יו"ד שהיא למעלה מהתחלקות עדיין כנקודה שהיא בלתי מתחלקת כידוע והשפעת המדות משם הוא ג"כ בבחי' כללות

Denn Chochmah wird Yud genannt und steht noch oberhalb jeder Differenzierung, wie ein Punkt, der unteilbar ist, wie bekannt; auch der Einfluss der Gefühlsattribute von dort erfolgt in einer alle umfassenden Gestalt.

והוא כדמיון חלק הבן שמהאב נמשך טפה א' לבד רק שהיא כוללת כל גופו אבל עיקר בנינו בגידול אבריו להיות בציור פרצוף אדם בהתחלקות האברים הוא מהאם ע"י עבור כבטן האם.

Es gleicht dem Anteil des Sohnes: Vom Vater wird nur ein einziger Tropfen weitergegeben, doch dieser umfasst seinen ganzen Körper; der Hauptteil seines Aufbaus aber – das Wachstum seiner Glieder, bis sie die Gestalt eines Menschen mit voneinander unterschiedenen Gliedern bilden – geht von der Mutter aus, durch die Schwangerschaft im Mutterleib.

17 וכך הוא ית' כונן שמים שיהיו המדות מתכוננים היטב כפי שצ"ל בבחי' פרצוף הוא כתבונה דוקא

Und so „festigte Er, gelobt sei Er, die Himmel“ – damit die Gefühlsattribute (Middos) gut geordnet seien, wie es ihrer Bestimmung entspricht, in Form einer vollständigen Konfiguration (Partzuf) – und zwar speziell durch Tevunah [verständiges Erfassen].

והיינו ענין עבור המדות בבינה ואח"כ יש ימי יניקה ומוחין כו' והוא ענין צומח וחי שהם סמוכים זל"ז [זה לזה] כנ"ל.

Dies ist der Vorgang, dass die Middos in der Ebene des Verständnisses (Binah) ausgetragen werden; danach folgen die Tage des Säugens und [der] intellektuellen Kräfte usw. Dies entspricht dem Pflanzlichen und dem Tierischen, die, wie oben gesagt, nahe beieinanderliegen.

משא"כ המל' הנה בחכמה דוקא יסודה ממש וכמ"ש בזוהר אבא יסד ברתא

Die Königsherrschaft (Malchus) hingegen gründet sich gerade auf die Weisheit (Chochmah) selbst, wie es im Zohar heißt: „Abba gründete die Tochter.“

דהיינו שכמו שהחכמה נמשכת מאין ליש שלא בדרך השתלשלות. כך גם המל' שהיא בחינת אותיות יש בזה בחי' זו במה שנמשכת ג"כ מבחי' אין שהרי עפ"י [על פי] השתלשלות לא היה ראוי להיות התהוות האותיות מהשכל או מהמדות כו'

Das heißt: So wie Chochmah aus dem Nichts zum Sein hervorgeht, nicht auf dem Weg der stufenweisen Herabfolge der Welten (Hishtalshelus), so weist auch Malchus, die Ebene (Bechinah) der Buchstaben, diese Eigenschaft auf: Auch sie geht aus der Ebene des „Nichts“ hervor. Denn gemäß der Hishtalshelus wäre es nicht angemessen, dass die Buchstaben aus dem Verstand oder aus den Gefühlsattributen usw. ins Dasein kämen.

(ומש"ל [ומה שכתוב לעיל] דגם חכמה נקרא חי' כמ"ש והחכמה תחיה היינו כי בחכמה יש ב' מדרגות בחי' אבא עלאה והוא יו"ד של שם הוי"ה ח"ע [חכמה עילאה] אבל בחינה ב' הוא נק' ישראל סבא ומרומז באות ה' כמ"ש במשנת חסידים מסכת או"א [אבא ואימא].

(Was das oben Gesagte betrifft, dass auch Chochmah „lebendig“ genannt wird, wie es heißt: „Und Weisheit schenkt Leben“: Das liegt daran, dass es in Chochmah zwei Ebenen gibt. Die eine ist die Ebene des erhabenen Abba, des Yud des unaussprechlichen G-tlichen Namens (Havayah), der oberen Chochmah; die zweite Ebene heißt Yisrael Saba und wird durch den Buchstaben Hei angedeutet, wie in Mishnas Chassidim, Traktat Abba und Imma, geschrieben steht.

והנה בחי' ה' הוא בחי' מקור לבחי' חי כמ"ש [כמה שכתוב לעיל] שארבעה אותיות שם הוי"ה הן מקור בחי' דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] לכך בחי' זו הבי' דחכמה נקרא ג"כ חי וזהו והחכמה תחיה אבל בחי' ראשונה נקרא מדבר)

Nun ist die Ebene des Hei die Quelle der Ebene des Tierischen, wie oben erklärt wurde, dass die vier Buchstaben des Namens Havayah die Quelle der Ebenen des Unbelebten, des Pflanzlichen, des Tierischen und des Sprechenden sind. Deshalb wird auch diese zweite Ebene von Chochmah „lebendig“ genannt; dies ist gemeint mit „Und Weisheit schenkt Leben“. Die erste Ebene aber wird „sprechend“ genannt.)

ולכן אדה"ר [אדם הראשון] היה גופו דומם ממש. כי יש ב' מיני אדם.

Deshalb war der Körper von Adam, dem ersten Menschen, tatsächlich unbelebte Materie. Denn es gibt zwei Arten von „Adam“.

א' הוא בחי' שם מ"ה [שם מ"ה] שנק' אדם כמ"ש כתפארת אדם לשכת בית שבחי' ת"ת [תפארת] שהוא כללות ז"א הנק' שם מ"ה [שם מ"ה] נקרא אדם.

Die eine ist die Ebene des Namens Mah, die „Adam“ genannt wird, wie es heißt: „Wie die Schönheit eines Menschen (Adam), im Haus zu wohnen“: Die Ebene der Schönheit (Tiferes), die die Gesamtheit (Klalus) der Konfiguration der emotionalen Attribute (Zeir Anpin) bildet, die „Name Mah“ genannt wird, heißt „Adam“.

18 ואמנם בחי' אדה"ר [אדם הראשון] היינו בחי' ח"ע [חכמה עילאה] שהיא ראשית האצ"י ממש והוא בחי' שם ע"ב [שם ע"ב]. ולכן הוא דוקא שהיה גופו דומם.

Die Ebene von Adam HaRishon, dem ersten Menschen, ist jedoch die Ebene der Weisheit (Chochmah) der oberen Sphäre, des eigentlichen Anfangs der Welt der Emanation (Atzilus), und die Ebene des Namens Av. Daher gehörte gerade sein Körper der Stufe des Unbelebten an.

כי בחכמה דוקא יסד ארץ שמהחכמה הוא שיכול להיות התהוות הדומם ואדרבה בדומם דוקא מתלבשת החכמה משא"כ בצומח שהרי כונן שמים הוא בתבונה בלבד.

Denn gerade „mit Chochmah gründete Er die Erde“: Aus Chochmah kann das Unbelebte entstehen; mehr noch, Chochmah kleidet sich gerade im Unbelebten ein – nicht so im Pflanzlichen, denn „Er richtete die Himmel ein“ allein „mit Tevunah [Einsicht]“.

משא"כ נפש החי לא יכלה להתלבש בגוף שמבחי' דומם

Die tierische Seele (Nefesh Habahamis) hingegen konnte nicht in einen Körper eingekleidet werden, der der Stufe des Unbelebten angehört.

שהרי מהבינה לא יכול להיות רק בחי' השתלשלות בלבד עו"ע [עילה ועלול] והוא בחי' צומח ולא התהוות בחי' המלי' הנקרא דומם שזה אינו אלא מח"ע [מחכמה עילאה] דוקא כו'.

Denn aus Binah kann nur eine Kette von Ursache und Wirkung hervorgehen, die der Stufe des Pflanzlichen entspricht, nicht aber die Entstehung der Ebene von Malchus, die „Unbelebtes“ genannt wird und allein aus der oberen Chochmah hervorgeht usw.

וז"ש [וזהו שכתוב] כבריאת האדם דוקא וייצר ה' אלקים בבי' שמות. שבהן ועל ידן הוא התחברות החכ' [החכמה] עם המלי' כו':

Und deshalb steht gerade bei der Erschaffung des Menschen geschrieben: „Havayah Elokim formte“ – mit zwei Namen; denn in ihnen und durch sie vollzieht sich die Verbindung von Chochmah und Malchus usw.

19 ונמצא מובן מכ"ז [מכל זה] עכ"פ [על כל פנים] בטוב טעם ודעת מה שנפש החיה יש לה גוף שמבחינת צומח דוקא ונפש המדברת היותר עליונה יש לה גוף מבחינת דומם.

So verstehen wir aus all dem jedenfalls mit gutem Grund und Einsicht, warum die tierische Seele einen Körper hat, der gerade der pflanzlichen Stufe angehört, während die sprechende Seele, die höher steht, einen Körper hat, der der Stufe des Unbelebten angehört.

כי אדרבה היא הנותנת כי נשמה גבוהה היא שיכולה להתלבש בגוף נמוך דוקא כו'.

Denn im Gegenteil: Gerade das bedingt es – eine hohe Seele kann sich gerade in einen niedrigen Körper kleiden usw.

וזהו בין למעלה ובין למטה כלומר בין בעולמות עליונים שיש שם דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] והם בחי' מלאכים הנק' בשם חיות ועופות כנ"ל כמ"ש פני אריה ופני שור ופני נשר כו'

Und dies gilt sowohl oben als auch unten; das heißt sowohl in den höheren Welten, wo es die Stufen des Unbelebten, des Pflanzlichen, des Tierischen und des Sprechenden gibt – diese sind Aspekte der Engel, die, wie oben erwähnt, Chayos („Lebewesen“) und Vögel genannt werden, wie geschrieben steht: „Das Antlitz eines Löwen, das Antlitz eines Ochsen und das Antlitz eines Adlers ...“ usw. –

ויש שם בחינת מדבר. ונשמת אדה"ר [אדם הראשון] כולל כל נש"י [נשמות ישראל] כו'. וכולם נולדים מהארץ שהיא מלי דאצילות.

und dort gibt es die Stufe des Sprechenden. Die Seele von Adam HaRishon umfasst alle Seelen Israels usw. Und sie alle werden aus der „Erde“ geboren, die Malchus von Atzilus ist.

20 והנה במאמר תוצא הארץ נפש חיה ועוף יעופף שהוא ענין התהוות נפש החיה אזי הגוף שלה יצא כאחד עם הנפש דהיינו שהיה הגוף בחינת צומח ויצא ביחד עם הנפש.

Nun kam bei dem Ausspruch „Die Erde soll lebende Wesen hervorbringen ... und Vögel sollen fliegen ...“ – der sich auf das Entstehen der tierischen Seele bezieht – ihr Körper zusammen mit der Seele hervor; das heißt, der Körper gehörte zur pflanzlichen Ebene und kam gemeinsam mit der Seele hervor.

והיינו מפני שגם הנפש נלקחה מחיצוניות הכלים דמלי' לכן גופו גי"כ רוחני והוא בחי' צומח כו'.

Das liegt daran, dass auch die Seele aus der äußeren Dimension der Gefäße von Malchus genommen wurde. Daher ist auch ihr Körper geistig und gehört zur Ebene des Pflanzlichen usw.

אבל נפש המדברת של האדם לא נתהוית ביחד עם הגוף רק שאח"כ מתלבשת בגוף דומם דוקא היותר נמוך.

Die sprechende Seele des Menschen hingegen entstand nicht zusammen mit dem Körper; vielmehr wird sie erst danach in einen unbelebten Körper gekleidet, und zwar gerade in den niedrigsten.

כי להיותה בעצמה עליונה ביותר ע"כ יכלה לסבול גם גוף גשמי כו'

Da sie an sich überaus hoch ist, konnte sie daher sogar einen physischen Körper ertragen usw.

(וכמ"ש ג"כ במ"א שזהו ענין ההפרש בין זיווג נשיקין שממנו התהוות המלאכים שהוא רוחני ביותר. ומ"מ הוא רק השפעה חיצונית ולכן לא יכולים להתלבש בגוף גשמי. אבל זיווג גופני שממנו נשמות עם היותו השפעה גשמית אבל שרשו בפנימי' [בפנימיות / בפנימית] דייקא וע"כ מתלבשים בגופות כו')

(Wie auch an anderer Stelle geschrieben steht: Darin besteht der Unterschied zwischen der „Vereinigung durch Küsse“, aus der die Engel hervorgingen und die überaus geistig ist, die jedoch nur eine äußere Einwirkung darstellt; deshalb können sie nicht in einen physischen Körper gekleidet werden. Die körperliche Vereinigung hingegen, aus der die Seelen [hervorgehen], ist zwar eine physische Einwirkung, hat aber gerade in der inneren Dimension ihre Wurzel; daher werden sie in Körper gekleidet usw.)

ובין למטה דהיינו בהתהוות דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] גשמיים מהארץ הלזו שנפש החיה יצאה מהארץ ממש

[So ist es] auch unten, das heißt beim Entstehen des physischen Unbelebten, Pflanzlichen, Tierischen und Sprechenden aus dieser Erde: Die tierische Seele ging aus der Erde selbst hervor.

דהיינו שחומר וצורה של החי שהוא ענין נפשו החיונית וגופו יצאו שניהם מן הארץ כמו שיצא הצומח בחומר וצורה שלו ויצאו שניהם כא' [כאחד] להיות סמוכים וקרובים בערך כנ"ל.

Das heißt: Materie und Form des Tieres – seine vitale Seele und sein Körper – gingen beide aus der Erde hervor, so wie auch das Pflanzliche mit seiner Materie und Form hervorging. Beide gingen zugleich hervor, da sie ihrer Rangstufe nach nebeneinander und nahe beieinanderstehen, wie oben gesagt.

אבל במדבר אינו כן כנ"ל שהגוף נתהווה מן הארץ בבחי' דומם ואח"כ נתלבשה בו נפש מלמעלה והיא הנפש המדברת שלא יכלה לשכון בבחי' צומח רק בדומם גשמי כו'.

Beim Sprechenden ist es jedoch nicht so, wie oben gesagt: Der Körper entstand aus der Erde auf der Ebene des Unbelebten, und erst danach wurde eine Seele von oben in ihn gekleidet – die sprechende Seele, die nicht auf der pflanzlichen Ebene wohnen konnte, sondern nur im physischen Unbelebten usw.

והיינו כי גם למעלה מעלה בבחי' אצ"י הוא כמו"כ [כמו כן] שהחי מתלבש בצומח והם סמוכים כאחד
והוא מ"ש כונן שמים בתבונה וארץ יסודתה בהררי קדש ח"ע [חכמה עילאה] כו':

Und das ist, weil es selbst hoch oben, auf der Ebene der Welt der Emanation (Atzilus), ebenso ist: Das Tierische ist in das Pflanzliche eingekleidet, und beide liegen als eines unmittelbar nebeneinander. Und dies ist es, was geschrieben steht: „Er gründete die Himmel mit Tevunah [Verständnis]“, und die Erde – „ihre Grundlage liegt in den heiligen Bergen“ [das heißt:] der höheren Weisheit (Chochmah) usw.

LikuteiTorah.com
DIE CHASSIDISCHE PARSHA

Zu dieser Ausgabe

This edition contains the Hebrew text und the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Deutsche Übersetzung und Erläuterungen: mit Unterstützung von KI (openai/gpt-6-luna-pro:batch) für LikuteiTorah.com erstellt und mit dem Hebräischen sowie Sefaria abgeglichen; noch nicht von einem menschlichen Redakteur geprüft. Bitte prüfen Sie alles Wichtige anhand des hebräischen Textes.

Der Rebbe bat darum, die Maamarim zur Parsha der Woche, der „Chassidischen Parsha“, im Lauf dieser Woche, verteilt auf ihre sieben Tage, zu lernen (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Warum man sie lernen soll und die Brachos des Rebbe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Ein kostenloses, nicht kommerzielles Projekt; nichts hier wird verkauft. Nicht mit Kehot, Sefaria oder der Lubavitcher Bibliothek verbunden. © likuteitorah.com

Von likuteitorah.com/de/torah-ohr/bereishis/5/

ZU EHREN VON

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Der Vater des Rebbe, Reb Levi Yitzchok